

تقدیم به فرماندهی گمنامی
که آرزوی شهادت در دلش شعله
می‌کشید و به برکت نامش
گرد هم آمدیم...

بیماری‌های کودکان

بیماری‌های اطفال، کودکان و نوجوانان
از نظر طب سنتی، اسلامی و مدرن
سیدهادی فاطمی

۱۵	مقدمه
۱۷	آشنایی با مزاج شناسی
۱۸	تعریف مزاج
۱۸	تعریف عنصر
۱۹	مواد غذایی گرم
۲۰	مواد غذایی سرد

بحث اول

آموزش

۲۳	۱. کالبدشناسی رشد کودک
۲۵	۲. دستگاه های بدن
۲۶	۳. دستگاه تنفسی
۲۶	۴. دستگاه عضلانی
۲۷	۵. دستگاه استخوانی
۲۷	۶. دستگاه گوارش
۲۸	۷. دستگاه قلبی و عروقی

۸. دستگاه لنفاوی ۲۸
۹. دستگاه عصبی ۲۹
۱۰. دستگاه تناسلی و ادراری پسران ۲۹
۱۱. دستگاه تناسلی ادراری دختران ۳۰
۱۲. دستگاه هورمونی ۳۰

بحث دوم

علائم بیماری پسران زن ۳۳

۱. بیماری تب در کودکان (یک سال) ۳۵
۲. بیماری اسهال (در کودکان زیر یک سال) ۳۸
۳. استفراغ در شیرخواران ۴۰
۴. مشکلات تغذیه شیرخواران ۴۲
۵. کندی افزایش وزن ۴۵
۶. گریه بیش از حد ۴۸
۷. ناراحتی پوستی در شیرخواران ۵۰
۸. تب در کودکان بالای یک سال تا بلوغ ۵۳
۹. اسهال در کودکان بالای دو سال تا بلوغ ۵۶
۱۰. استفراغ در کودکان بالای یک سال تا بلوغ ۵۹
۱۱. بی‌اشتهایی کودکان بالای یک سال تا بلوغ ۶۲
۱۲. اشکالات رشد از یک سال تا بلوغ ۶۴
۱۳. مشکلات گفتاری در کودکان یکسال تا بلوغ ۶۷
۱۴. مشکلات مربوط به توالت رفتن ۷۱
۱۵. سردرد از یک سالگی تا بلوغ ۷۳

۷۷	۱۶. دندان درد
۷۹	۱۷. احساس ناخوشی عمومی
۸۲	۱۸. برجستگی ها و تورم های سطح بدن
۸۶	۱۹. درد دست و پا
۸۹	۲۰. درد مفاصل
۹۱	۲۱. ناراحتی های پنجه پا
۹۴	۲۲. جوش همراه تب
۹۷	۲۳. لکه ها و جوش ها
۱۰۰	۲۴. خارش
۱۰۴	۲۶. ناراحتی های تشمی
۱۰۷	۲۷. سرفه
۱۰۹	۲۸. گلودرد
۱۱۰	۲۹. گیجی یا خواب آلودگی غیرعادی
۱۱۳	۳۰. سرگیجه، غش، تشنج
۱۱۶	۳۱. ناراحتی های چشمی
۱۱۸	۳۲. مشکلات بینایی
۱۲۱	۳۳. درد یا خارش گوش
۱۲۳	۳۴. مشکلات و اختلالات شنوایی
۱۲۶	۳۵. اختلالات دهان
۱۲۹	۳۶. درد شکم
۱۳۲	۳۷. یبوست (ام الامراض = مادر بیماری ها)
۱۳۷	۳۹. اشکالات ادراری
۱۴۰	۴۰. ناراحتی دستگاه تناسلی در پسران

۴۱. ناراحتی دستگاه تناسلی در دختران ۱۴۲

بحث سوم

بیماری‌های عفونی ۱۴۵

۱. سرخک ۱۴۷

۲. سساجه ۱۵۰

۳. ابله‌مرغان ۱۵۱

۴. تاول هستی‌پودمان ۱۵۳

۵. سرخ جوش شرخ‌آلود ۱۵۴

۶. مخملک ۱۵۶

۷. اوریون ۱۵۸

۸. کزاز ۱۶۰

۹. سیاه‌سرفه ۱۶۱

۱۰. مونونوکلئوز عفونی یا تب غدد ۱۶۳

۱۱. ایدز یا HIV ۱۶۵

بحث چهارم

اختلالات عضله، استخوان و مفاصل ۱۶۷

۱. لنگیدن ۱۶۹

۲. کشیدگی عضلات و یا رباط‌ها ۱۷۱

۳. شکستگی و دررفتگی ۱۷۲

۴. دررفتگی مادرزادی مفصل ران ۱۷۴

۵. آماس مفصل ران ۱۷۶

۱۷۷	۶. بیماری پرتس
۱۷۹	۷. اختلال در زانو
۱۸۰	۸. آرتریت مزمن اطفال
۱۸۱	۹. عفونت استخوان و مفاصل
۱۸۳	۱۰. تحلیل رفتن عضلات

بیماری پوست

۱۸۵	اختلالات پوستی
۱۸۷	۱. التهاب پوست سرریک
۱۸۸	۲. آگزمای آنوبیک
۱۹۰	۳. جوش های پوشک
۱۹۱	۴. آگزمای دورلب
۱۹۲	۵. دمل
۱۹۳	۶. سورپاس
۱۹۴	۷. گزش حشرات
۱۹۶	۸. کهیر
۱۹۷	۹. تب خال
۱۹۹	۱۰. زرد زخم
۲۰۰	۱۱. پیتیریازیس آلبا
۲۰۱	۱۲. فصل دوازدهم: آکنه (جوش بلوغ)
۲۰۴	۱۳. زگیل
۲۰۵	۱۴. نرم جوش مسری
۲۰۶	۱۵. گال

۱۶. عفونت قارچی (کچلی و قارچ پا) ۲۰۷
۱۷. پیستیریاز وارنگ ۲۰۹
۱۸. شپش سر ۲۱۰

بحث هشتم

- اختلالات خون و دستگاه گردش خون ۲۱۳
۱. بیماری‌های قلبی مادرزادی ۲۱۵
۲. کم‌خونی ۲۱۶
۳. سرطان ۲۱۸
۴. پورپورای هینوخ یا شونلین ۲۲۰
۵. ترومبوسیتوپنی (کمبود پلاکت) ۲۲۱

بحث نهم

- اختلالات دستگاه تنفسی ۲۲۵
۱. سرماخوردگی ۲۲۷
۲. بزرگ شدن آدنوئیدها ۲۲۹
۳. سینوزیت ۲۳۰
۴. خروسک ۲۳۳
۶. التهابات حلق و لوزه ۲۳۶
۷. آنفلوانزا ۲۳۸
۸. حساسیت ۲۴۰
۹. رینیت حساسیتی ۲۴۱
۱۰. نکته‌ای مهم در مورد حساسیت‌ها ۲۴۳

۲۴۴.....	۱۱. آسم
۲۴۷.....	۱۲. شوک آنافلاکتیک
۲۴۸.....	۱۳. برونشیت و برونشبولیت
۲۵۰.....	۱۴. سینه پهلوی
۲۵۲.....	۸. اختلالات دستگاه عصبی

بحث هشتم

۲۶۵.....	اختلالات گوش و بینی
۲۶۷.....	۱. التهاب گوش میانی
۲۶۸.....	۲. التهاب گوش خارجی
۲۶۹.....	۳. التهاب عنبیه
۲۷۱.....	۴. انسداد مجاری اشک
۲۷۲.....	۵. اختلالات پلک

بحث نهم

۲۷۵.....	اختلالات رفتاری و عاطفی
۲۷۷.....	۱. اختلالات خواب
۲۷۸.....	۲. ترس و اضطراب
۲۸۰.....	۳. اختلالات گفتاری
۲۸۳.....	۴. افسردگی

بحث دهم

۲۸۷.....	اختلالات دهان و دندان
----------	-----------------------

۱. زخم‌های دهان ۲۸۹
۲. برفک دهان ۲۹۰
۳. التهاب لثه ۲۹۱
۴. پوسیدگی دندان‌ها ۲۹۲

بحث یازدهم

- اختلالات دستگاه گوارش ۲۹۵
۱. آپاندیسیت ۲۹۷
 ۲. گاسترواینتریک ۲۹۸
 ۳. سلیاک ۳۰۰
 ۴. التهاب روده ۳۰۲
 ۵. التهاب روده (کولیت اولسراتیو) ۳۰۴
 ۶. انسداد روده ۳۰۵
 ۷. فتق ۳۰۷
 ۸. هپاتیت ۳۰۸

بحث دوازدهم

- اختلالات هورمونی ۳۱۱
- کار هورمون چیست؟ ۳۱۳
۱. کم‌کاری تیروئید ۳۱۳
 ۲. کمبود هورمون رشد ۳۱۵
 ۳. دیابت قندی ۳۱۷
 ۴. دیابت بی‌مزه ۳۱۸

بحث سیزدهم

اختلالات ادراری و تناسلی ۳۲۱

۱. شب ادراری ۳۲۳
۲. عفونت مجاری ادراری ۳۲۴
۳. سندرم نفروزی ۳۲۶
۴. التهاب بزرج و مهبل ۳۲۸
۵. اختلالات تناسلی و بیضه در پسران ۳۳۰

بحث چهاردهم

اختلالات ژنتیکی ۳۳۵

۱. سندرم داون ۳۳۷
۲. کم خونی سلول داسی شکل ۳۳۸
۳. تالاسمی ۳۳۹
۴. هموفیلی ۳۴۱
۵. فیبروز کیسه ای ۳۴۲

پیوست

اصطلاحات پزشکی ۳۴۵

- منابع ۳۵۰

❖ مقدمه

باسلام - خدمت بزرگان و مادران عزیز؛ قبل از هر چیز از اینکه بنده را لایق دانستید و کتاب بنده را خریداری نمودید، از شما سپاسگزارم.

این کتاب حاصل چند سال مطالعه، درس آموزی و تجربیات شخصی و علمی بنده و اساتید عزیزم می باشد. اساتیدی همچون دکتر حسین خیراندیش، آیت الله ضیائی، دکتر منتظر، دکتر کد فشر و دیگر بزرگان که در این عرصه زحمات فراوان کشیده اند. روزی پسر کوچک بنده آقا سید رضا فاطمی دچار سرماخوردگی عفونی شد (سال ۱۳۸۷ زمستان) آن زمان بنده چند ماهی بود وارد طب شده بودم و هنوز هیچ چیز نمی دانستم، مجبور شدیم او را به نزد پزشک کودکان ببریم، پزشک برای او چند آمپول، قرص، شربت و سپری تنفسی به همراه سرم و چند آزمایش نوشت که آن زمان صد و هشتاد هزار تومان هزینه کردم به امید بهبودی پسر، ولی افسوس که درمان نشد. با سختی زیاد به تمام دستورات پزشک عمل می کردیم، ولی تأثیری نداشت تا اینکه کار به جایی رسید که بنده در طول شش ماه (تا تابستان سال بعد) نزدیک به چهل و چهار مرتبه به پزشک کودکان از متخصص و فوق تخصص؛ از مطب تا بیمارستان و درمانگاه رجوع کردم. تا اینکه این بیماری تا جایی پیش رفت که بدن به آنتی بیوتیک

مقاوم شد و قوی‌ترین آنتی‌بیوتیک‌های کودکان روی او اثر نداشت و هرروز پسرم ضعیف‌تر می‌شد. یک روز سرکلاس مزاج شناسی در این مورد با استادم آقای خیراندیش مشورتی کردم که چه باید انجام داد (جدای از هزینه‌های کمرشکن دارو و دکتر) تا پسرم از بند این بیماری رها شود تا بچه یکی دوساله، دیگر اینقدر دارو نخورد. ایشان مثل همیشه با لبخند و صداقتی مثال‌زدنی گفت: آب پیاز رو بگر با عسل مخلوط کن بهش بده، هر شب روغن سیاه‌دانه به ملاجش بمال، دوین بده بخوره، پاشوره با سرکه بکن و یک حمامت هم انجام بده خوب می‌شه. گشتم همین، فرمود همین، باوجوداینکه مشغول تحصیل این علم الهی بودم، باورش برای سخت بود که با پنج عمل ساده که همه‌اش در خانه موجود بود بتوان زحمت هزینه خرج و درد شش‌ماهه را تمام کرد. با خانواده مشورت کردم و شروع به انجام این دستورات نمودیم. در حال حاضر عوارض داروهای شیمیایی شش‌ماهه هنوز در وجود پسر ۸ ساله است، ولی می‌توان گفت شاید سالی یک بار سرما می‌خورد (البته ناگفته نماند که حمامت‌ها سر وقتش انجام می‌شود و دستورات طب سنتی اسلامی را در منزل در حد امکان اجرا می‌کنیم) و الحمدالله در حال حاضر مشکلی نداریم.

بله دوستان هدف بنده خاطره‌گویی نبود، اثری بود که از طب سنتی روی فرزند خودم دیدم. اثری بود که هم از نظر اقتصادی بسیار صرفه‌تر بود و هم از نظر هزینه‌های جانی و زمانی و استرسی و نگرانی و ناراحتی‌ها بسیار مصلحت‌آمیزتر بود. برادران و خواهران عزیزم هدف بنده از نوشتن این کتاب نه جنبه‌ی اقتصادی آن بود و نه هدفم مشهور شدن و نویسنده شدن است (قبل از این اثر، سه کتاب چاپ شده و چهار کتاب آماده‌ی چاپ دارم) بلکه هدفم رهایی خانواده‌هایی است که در کنار هزینه‌های بالای زندگی و هزینه‌های درمان، از ذره‌ذره آب شدن

فرزندشان نیز رنج می‌برند.

نمی‌توانم بگویم با عمل به دستورات این کتاب همه‌ی بیماری‌های ذکرشده صددرد درمان می‌شود و یا اینکه درمان پزشکان محترم و عزیزمان را کنار بگذارید و فقط به این دستورات عمل کنید؛ نه فقط می‌توانم بگویم این دستورات بسیار در درمان کمک‌کننده هستند. در برخی از بیماری‌ها صددرد جواب می‌دهند و در برخی ده درصد؛ این بسته به نوع عمل کردن شما به دستورات عمومی و خصوصی طب سنتی دارد، دستورات عمومی؛ دستوراتی است که از آل به بیماری ضروریه (شش اصل ضروری زندگی) نام برده می‌شود و دستورات خصوصی؛ دستورات مختص هر بیماری خاص است.

این نکته بسیار مهم است. من نمی‌خواهم ارزش فردی که تمام عمرش را صرف کسب علم نموده و پزشکی شده تا خدمت کند را پایین بیاورم، ولی این را با اطمینان می‌گویم که در بسیاری از دواها، سرداروهای طبیعی و گیاهی خیلی بیشتر و بهتر از داروهای شیمیایی است با عوارضی کمتر، با هزینه‌ی اقتصادی و زمانی و استرسی کمتر.

■ آشنایی با مزاج شناسی

ما چهار مزاج پایه داریم که کودک از بدو تولد یا قبل از تولد آن متولد می‌شود. این مزاج پایه از وراثت، نوع تغذیه مادر، محل زندگی و در رفتارهای حین بارداری (استرس‌ها و خنده‌ها و گریه‌ها) و عوامل دیگر نشئت می‌گیرد، البته کودکان یک گرمی و تری در وجودشان نهفته است تا موتور محرکه رشد را فعال نگه دارد.

■ تعریف مزاج

هرگاه عناصر مختلف درهم بیامیزند، از آمیختن شان باهم و فعل و انفعال آن‌ها با یکدیگر، کیفیت یکسان و جدیدی به وجود می‌آید که آن را مزاج گویند. درواقع مزاج؛ کیفیتی است که از اختلاط و درهم آمیختن عناصر حاصل می‌شود. مقدار و نسبت موجود از هر کدام از این ارکان، تعیین‌کننده کیفیت جسم حاصل است.

■ تعریف عنصر

بر اساس طبیعت قدیم، جهان و نظام طبیعت بر پایه ۴ عنصر اصلی آفریده شده است که عبارتند از: آتش، هوا، آب و خاک. این چهار عنصر در بدن انسان به ۴ خلط (اخلاط) تبدیل می‌شوند: صفر، دم، بلغم و سودا. تبدیل می‌شوند و هر یک تأثیرات خاصی در بدن انسان ایجاد می‌کند.

خلط گرم و خشک یا صفر، خلط سرد و خشک یا سودا، خلط گرم و تر یا دم، خلط سرد و تر یا بلغم چهار خلط اصلی هستند.

مزاج از خلط‌ها به وجود می‌آیند،^۱ این اخلاط یا کم یا زیاد شدنشان تأثیرات بسیاری در بدن به وجود می‌آورند؛ از جمله زیبایی، رستخیز، چاقی و لاغری، رنگ پوست، سفیدی و سیاهی، شکل و رنگ مو، هوش و غلط و ...

برای تشخیص مزاج چند روش وجود دارد که بهتر است برای آشنایی بهتر اخلاط و مزاج‌ها و روش تشخیص آن، به کتاب درمان سنتی رجوع کنید. بخش اول این کتاب به صورت بسیار مختصر و مفید آموزش مباحث ابتدایی طب سنتی را بیان می‌کند.^۲

۱. جهت آشنایی با خلط به اصطلاحات پزشکی رجوع کنید.

۲. درمان سنتی، سید هادی فاطمی.

به صورت کلی اگر کودکی زیبا، سالم، باهوش، باادب، خطیب و توانا می‌خواهید؛ قبل از بارداری و در طول بارداری و بعد از تولد کودک حتماً به دستورات طب سنتی عمل نمایید.

برای آشنایی به صورت بسیار جزئی به تفکیک مواد غذایی می‌پردازیم.

■ مواد غذایی گرم

گوشت‌ها و غذاهای	گوسفند، بره، بوقلمون، جگر، اردک، تخم اردک و مرغابی، بز
سبزیجات	زیتون، زنجبیل، پیاز، سیر
آجیل و میوه‌جات	خرما، انبه، بادام، پسته، موز، فندق، انجیر، انگور، سیب انار، توت سفید
دانه‌ها و حبوبات	گندم، کنجد، نخود، کاسمش، مویز
روغن‌ها	روغن کنجد، روغن زیتون، روغن شحم گاو، روغن دنبه، کره‌ی حیوانی، روغن کرمانشاهی
ادویه‌جات (چاشنی‌ها)	فلفل سیاه، فلفل سفید، زنجبیل خشک شده، زردچوبه، جوز هندی، هل، دارچین، زنجبیل، زیره، زعفران، زنیان، سورنجان، خولنجان، سیر، موسیر، خردل

نوشیدنی‌ها و طعم‌دهنده‌ها	عصاره انبه، آب انگور، عسل، شکر سرخ، نمک طبیعی، سنگ نمک، جوشانده‌های گیاهی، شیرموز
------------------------------	--

■ مواد غذایی سرد

زرشک، تمشک، زردآلو، هلو، خیار، کاهو، هویج، روغن نباتی، مایع و
سرخ‌کننی، گلابی، سوپ جو، کدوخورشتی، خوراک قارچ، کدو حلوایی،
اسفناج، گشنیز، نخودفرنگی، عدس، ماش، جودوسر - لیمو عمانی، لبنیات،
ترشی، لاته، شرر، سیب‌زمینی، عدس، قارچ، گوشت گاو و گوساله، گوشت
سفید، چای، قهوه، نسکافه، میوه‌های ترش و کال، نارنگی، کیوی، گرمک،
خیار پوست‌کنده، لیمو شیرین.

یکی از بحث‌هایی که بسیار مهم است؛ بحث تغذیه مادران در دوران بارداری
و شیردهی است. تغذیه کودکان را در طول زمان رشد به صورت بسیار خلاصه در
کتاب درمان سنتی بیان نموده‌ام.

در پایان با تشکر دوباره از شما، از خداوند متعال و مهربان تقاضای سلامتی
روزافزون برای شما و خانواده محترمتان و تمامی مردم عزیز کشورم را خواهانم.
امیدوارم دلی خوش، زندگی سالم و عاقبتی نیکو در انتظار شما باشد.

العبد الحقیر سیدهادی فاطمی

۱۳۹۵/۹/۱۲

قبل از ورود به بحث درمان باید بگوییم دستورات درمانی ما عمومی بوده و سعی شده جامع و کاربردی و برای انواع مختلف مزاج‌ها مناسب باشد، اما بهتر است با پزشک طب سنتی مشورت کنید تا کودک را از نزدیک معاینه کند.

www.ketab.ir